

PŘÍKLADY AKTIVIT PROJEKTU OPZ+

1. zapojování se do života v obci / komunitě; komunitní práce

Příklady aktivit:

- **komunitní (sociální) práce, kulturní/ multikulturní aktivity** realizované „samosprávně“, tj. sebeorganizované členy komunity - *divadelní představení či výstava fotografií místní mládeže na určitá témata, filmové kluby apod.*
- **výchovně/ vzdělávací a edukační aktivity** - *komunitní knihovny, doučování, motivační semináře pro mládež zaměřené na budoucí uplatnění na trhu práce, výchova k občanství, podpora zvyšování dovedností pracovat s místní komunitou, přednášky a besedy s odborníky s cílem informovat o možnostech, diskutovat o účinných vylepšeních či místních inovacích, podvečerní kluby, sdílecí kruhy, promítání filmů, točení dokumentů apod.*
- **zplnomocňující metody práce** směřujících k řešení místních problémů - *rada starších či dospívajících přináší zastupitelstvu náměty na zlepšení kvality života v obci, občansky vedené procesy a projekty, rozvoj zájmových skupin a sítí v sousedstvích přinášející pomoc místním občanům v řešení potřeb a problémů ovlivňujících kvalitu jejich života s dopadem na sociální začleňování a vstup na trh práce, podpora místních lídrů/ autorit z řad členů komunity apod.*
- **environmentální aktivity** (aktivity zaměřené na zvelebování životního prostředí komunity, sběr odpadků, společná kultivace veřejných ploch, komunitní zahrada/ dílna/ doprava atd.)
- **aktivity podporující zapojování cílových skupin do dobrovolnické činnosti** - *péče potřebným spoluobčanům na bázi sousedské či generační výpomoci, podpora mezigeneračního setkávání, soužití a spolupráce, dobrovolnické komunitní kluby jako prevence sociálního vyloučení, sousedský jarmark, komunitní kavárna či sdílená kuchyň nebo jídelna, spížírna, lokální potravinová banka včetně zajištění distribuce jídla, pomůcek, potřeb pro domácnost nebo ošacení, bazar, sociální šatník a pomoc v nouzi, pořádání veřejných sbírek za účelem podpory těch nejpotřebnějších v obci atd.*

2. sociální práce na obcích (koordinace soc. práce na obcích – komunitní plánování sociálních služeb)

Příklady aktivit:

- **zavedení či posílení sociální práce na obcích** *tam, kde to situace vyžaduje, podpora spolupráce v oblasti sociální práce na území DSO či MAS, např. sdílený sociální pracovník pro více obcí, mobilní týmy zajišťující výpomoc starším a osamělým občanům apod.*
- aktivity zaměřené na podporu **sociálního/ dostupného/ podporovaného/ prostupného bydlení nebo krizového bydlení** (ve smyslu komplexní individuálně cílené podpory pro osoby žijící v takovém typu bydlení)
- **zvýšení míry vzájemné spolupráce a účinné komunikace** obcí a jejich zastupitelstev s dalšími aktéry/ organizacemi/ službami v území - *může se jednat o různé formy spolupráce a komunikace – založení nových pracovních skupin, platform, případové konference, fokusní skupiny, či zapojení se do již existující platformy*
- podpora **lokální koncepční, strategické či metodické činnosti** obcí v oblasti sociálního začleňování ve spolupráci s dalšími subjekty, *např. při aktivním zjišťování*

potřeb v obci - průzkumy a šetření lokálního charakteru nebo při zavádění **koordinovaného přístupu k řešení dané problematiky v území** (koordinace a síťování), např. tvorba obecních plánů prevence rizikových sociálních jevů a krizových plánů obce pro oblast sociálního začleňování

3. vzájemná pomoc, sousedská výpomoc, dobrovolnictví, mezigenerační výměna a výpomoc

Příklady aktivit:

- **komunitní projekty propojující lidi s obdobnými problémy**, např. rodiče s dětmi s hendikepem či rodiče samoživitelé, svépomocné a podpůrné skupiny rodičů, sdružení pečujících, kluby seniorů, skupinové kluby s přesahem do rozvoje kompetencí, osvojování si nových návyků a zvyklostí, rozšiřování si obzorů v různých disciplínách (projekt může zahrnovat např. vzdělávání, konzultace, facilitace, výjezdové pobyty apod.)
- **mezigenerační projekty**, např. hlídání a vyzvedávání dětí aktivními seniory nebo staršími vrstevníky dětí, navštěvování seniorů, osamělých občanů a lidí žijící v izolaci místními dobrovolníky s cílem posilování dobrých vztahů a rozšiřování pocitu sounáležitosti, programy podporující mezigenerační dialog a soužití (projekty mohou být postavené na práci koordinátora, který zajišťuje podporu pro rozvoj těchto aktivit, způsobilým výdajem může být i pojištění dobrovolníků a drobné výdaje spojené např. s dopravou apod.)

4. paliativní a domácí hospicové péče (mobilní hospice)

Příklady aktivit:

- *doprovázení, edukace, poradenství, terapie, asistence a spirituální podpora pro rodinné příslušníky a další blízké a pečující osoby s cílem pomoci jim porozumět situaci, stabilizovat sociální zázemí a hledat dobrý smysluplný cíl intervencí, který je v souladu s jejich hodnotovými představami*
- *zapůjčování kompenzačních a asistivních pomůcek usnadňujících péči v domácím prostředí*
- *podpora odborných pracovníků poskytovatelů těchto služeb (supervize, vzdělávání, duševní hygiena a prevence vyhoření atd.)*

5. sdílení (pracovníků, prostor, vybavení, pomůcek)

Příklady aktivit:

- *participace – sociální "domovník", sdílené dílny na drobné opravy + možné navázání na nábytkovou banku, teoreticky navázání také na komunitní zahradu, komunitu zahrádkářů ve smyslu sdílení zkušeností s permakulturou, soběstačností, ...*

- komunitní projekty postavené na sdílení pracovníků, prostor, vybavení, pomůcek (sdílené dílny, zahrady, zpracovny ovoce, zeleniny, medu, moštárny, zajištění údržby veřejných prostranství apod.), např. projekty realizované MAS, DSO či družstvy

6. podnikatelské inkubátory a podpora podnikání na zkoušku

Příklady aktivit:

- podnikatelsko – zaměstnanecká družstva – realizace vlastního podnikatelského záměru s případným finančním příspěvkem družstva); z projektu mohou být hrazeny prostory, drobné vybavení, vzdělávání, poradenství vč. vytvoření podnikatelského plánu, rekvalifikace, diagnostika, zaměstnání pod hlavičkou příjemce (mzdové příspěvky – zaměstnanecká družstva), koordinátor zaměstnanosti, stáže, účast na veletrzích, hlídání dětí

7. podpora krátkých dodavatelských řetězců

Příklady aktivit:

- komunitně prospěšné zaměstnávání s důrazem na podporu místních veřejně prospěšných zaměstnavatelů, kteří primárně uspokojují místní poptávku, nabízejí lokální výrobky a služby a zaměstnávají znevýhodněné cílové skupiny zejména na malých obcích (s cílem např. zachování místního obchodu, zajištění provozu pojízdné prodejny apod.); aktivita bude provázána s Programem rozvoje venkova, čl. 20 (investice). Nedílnou součástí projektu je **komplexní individuální práce s osobami z cílových skupin** (dluhové poradenství, rekvalifikace, mentoring, psychosociální podpora). Nelze podpořit projekt, kde nebude tato aktivita zastoupena (nemyslí se běžné zaučení na pracovišti). Komunitně prospěšné zaměstnávání může být chápáno jako tréninkové pracovní místo, které umožní účastníkovi získat pracovní zkušenosti a v závěrečné fázi mu bude poskytnuta podpora při získávání návazného pracovního uplatnění, stejně tak je však možné další uplatnění u komunitně prospěšného zaměstnavatele, pokud se zaměstnanec se znevýhodněním osvědčí a pokud zaměstnavatel pro toto další uplatnění nalezne finanční prostředky (Např. Pracovní a bilanční diagnostika, podpora tvorby pracovních míst za pomoci mzdových příspěvků, zprostředkování zaměstnání, stáže u zaměstnavatelů, tranzitní programy pro studenty posledních ročníků, kariérové a pracovní poradenství, rekvalifikace a další profesní vzdělávání, přístupné zaměstnávání, poradenství za účelem podpory zahájení samostatně výdělečné činnosti, podpora podnikání na zkoušku v zaměstnaneckých družstvech, mentoring, koučink, pracovní asistence, neinvestiční vybavení pracoviště podpořených osob apod.

8. podpora rodiny a rodinných vazeb

Příklady aktivit:

- **podpora sociálně či zdravotně znevýhodněných osob v rodinách** včetně podpory dalších pečujících členů rodiny při naplňování jejich specifických potřeb (viz také podpora sdílené a neformální péče, včetně paliativní a domácí hospicové péče v části)
- **vrstevnická výpomoc a peer programy** - uznatelným nákladem je např. i pojištění dobrovolníků a drobné výdaje spojené s dopravou apod.
- **komunitní venkovské tábory, dětské kluby a jiné** možnosti péče o děti s cílem podpořit a rozvíjet přirozené vazby v komunitě („sami sobě“) a s cílem zajistit podporu ve sladování péče o děti s prací a výkonem své profese
- **motivační a tranzitní programy** (vč. exkurzí) pro žáky a studenty posledních ročníků základních a středních škol a mladé nekvalifikované neaktivní osoby (NEEDS) s cílem dokončení alespoň základního či středního vzdělání, případně návrat do vzdělávání a zvýšit jejich šance na uplatnění na trhu práce formou zaměstnání či zahájení podnikání včetně následné podpory
- **podpora ve sladování péče o děti nebo stárnoucí rodiče s prací a s výkonem své profese**
- **programy podporující mezigenerační dialog a soužití** (viz také část Aktivit podporující rozvoj a posilování prvků svépomoci, vzájemné pomoci, sousedské výpomoci, sdílení a výměny zkušeností, podpora dobrovolnictví a mezigenerační výměny a výpomoci)

9. komunitní venkovské tábory, dětské kluby

Příklady aktivit:

- a další možnosti péče o děti s cílem podpořit a rozvíjet přirozené vazby v komunitě („sami sobě“) a s cílem zajistit podporu ve sladování péče o děti s prací a výkonem své profese
- nebudou podporovány příměstské tábory jako v minulosti

10. sladování péče o děti a seniory s prací, participace a zapojování seniorů, mezigenerační dialog a soužití

Příklady aktivit:

podpora v aktivním zapojování se seniorů do života v místní komunitě (viz také část Aktivit podporující rozvoj a posilování prvků svépomoci, vzájemné pomoci, sousedské výpomoci, sdílení a výměny zkušeností, podpora dobrovolnictví a mezigenerační výměny a výpomoci)